

ผลกระทบต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีจากการไปทำงานของสามีใน
ประเทศตะวันออกกลาง

นางสาวนฤมล เกียมงคล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-966-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016427

I 10901A34

THE IMPACT ON THE STATUS AND THE ROLE OF WOMEN
FROM THE EMPLOYMENT OF HUSBANDS IN
THE MIDDLE-EAST COUNTRIES

Miss Naruemol Kerdmongkol

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Sociology and Anthropology

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-966-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลกระทบต่อสภาพและบทบาทของสตรีจากการไปทำงานของสามีใน
ประเทศตะวันออกกลาง

โดย

นางสาวนฤมล เกิดมงคล

ภาควิชา

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

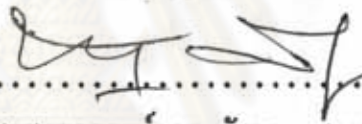
รองศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์

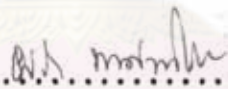

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.พัทธา สายหู)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์)

.....กรรมการ
(ดร.วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์)

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นฤมล เกิดมงคล : ผลกระทบต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีจากการไปทำงาน
ของสามีในประเทศตะวันออกกลาง (THE IMPACT ON THE STATUS AND THE
ROLE OF WOMEN FROM THE EMPLOYMENT OF HUSBANDS IN THE MIDDLE-
EAST COUNTRIES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อมรา พงศาพิชญ์, 231 หน้า.
ISBN 974-576-966-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงผลกระทบต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีจาก
การที่สามีไปทำงานในประเทศตะวันออกกลาง

ผลการวิจัยพบว่า การที่สามีไปทำงานในประเทศตะวันออกกลางมีผลต่อสถานภาพและ
บทบาทของสตรีในครอบครัว กล่าวคือ เมื่อสามีไปทำงานอยู่ในต่างประเทศภรรยาต้องทำหน้าที่
เป็นผู้นำครอบครัวแทนสามี ต้องดูแลรับผิดชอบภาระกิจต่าง ๆ ภายในครอบครัวขณะเดียวกันก็ต้อง
ปฏิบัติหน้าที่บางอย่างแทนสามีด้วย จึงพบว่าภรรยามีหน้าที่และความรับผิดชอบ ตลอดจน อนามัย
การตัดสินใจในครอบครัวมากขึ้น เมื่อสามีกลับมาจากต่างประเทศแล้ว บทบาทและหน้าที่ของภรรยา
จะกลับมาเหมือนช่วงก่อนสามีไปทำงานต่างประเทศ

ส่วนสถานภาพและบทบาทในชุมชน พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้เพราะ
ส่วนใหญ่มัวยึดมั่นอยู่กับความเชื่อดั้งเดิมเกี่ยวกับความค้ำยำกว่าผู้ชาย ยังมีความคิดว่าเรื่องกิจการ
งานนอกบ้านควรเป็นหน้าที่ของผู้ชาย ประกอบกับข้อจำกัดในเรื่องการศึกษาของภรรยาส่วนใหญ่
ซึ่งจบการศึกษาภาคบังคับ ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง ไม่กล้าแสดงออก จึงพบว่าการเข้าร่วม
กิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนนั้นส่วนใหญภรรยาจะเข้าร่วมในฐานะเป็นผู้ตาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต *Dr. Jany*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Dr. Amara*

NARUEMOL KERDMONGKOL : THE IMPACT ON THE STATUS AND THE ROLE OF WOMEN FROM THE EMPLOYMENT OF HUSBANDS IN THE MIDDLE-EAST COUNTRIES. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. AMARA PONGSAPICH, Ph.D. 231 PP.

The purpose of this thesis is to study the impact on the status and role of women from the employment of husbands in the Middle-East countries.

The findings showed that the status and the role of housewives can be differentiated to be from the perspective of family and that of community. The status and role of housewives in the family are stronger during the husbands' absence because the housewives must take the responsibility for domestic affairs all alone as the head of family. However, the responsibility will be only temporary.

The study indicates that the status and the role of housewives from the perspective of community, is not very clear because most of the women are conservative. They adhere to the traditional beliefs concerning the superiority of men and recognizing that activities outside the home are the responsibility of men. This includes also community activities. Besides, the housewives lack self-confidence because of their limited education. The participation of housewives in community activities appear to be only followers and very inactive.

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต น. ฟู
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ. น. น. น.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ก็ด้วยการให้ความร่วมมือและความช่วยเหลืออย่างดีจากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ โดยเฉพาะชาวบ้านโโธ และบ้านสีปลาดทุกครอบครัว ที่ได้ให้รายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับชีวิตของท่าน และผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านบ้านโโธ และบ้านสีปลาด ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลงานนี้ และเจ้าหน้าที่สำนักงานแรงงานจังหวัดชัยภูมิ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อ รองศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ ในฐานะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และศาสตราจารย์ ดร.พทยา สายหู ในฐานะประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ในส่วนที่ท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยครั้งนี้ และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของสมาชิกลังคม-ศาสตร์แห่งประเทศไทย จึงขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สุขสาธิต ในฐานะอุปนายกและผู้ประสานโครงการของสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย และขอขอบคุณสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทยมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายที่สุด ด้วยความภาคภูมิใจที่ได้รับความสำเร็จจากการศึกษาและการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอมอบความภาคภูมิใจที่เกิดขึ้นดังกล่าวให้แก่บุคคลในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วย บิดา มารดา และน้องผู้เป็นที่รักทุกคน

ดังนั้น หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีคุณประโยชน์ต่อสังคมด้วยประการใดก็ตาม ผู้วิจัยขออุทิศคุณความดีของผลงานนี้แก่ท่านผู้มีพระคุณดังกล่าวโดยทั่วกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
นฤมล เกิดมงคล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	3
สมมติฐานการศึกษา.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
วิธีศึกษาและอุปกรณ์การศึกษา.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
นิยามตัวแปร.....	13

บทที่ 2 แนวคิดพื้นฐานและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
แนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง.....	16
ผลงานวิจัยและ เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	19

บทที่ 3 ลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่จะศึกษา.....	22
ลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน.....	22
ลักษณะครัวเรือนของประชากรตัวอย่าง.....	24

บทที่ 4 วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงสถานภาพและบทบาทของสตรีในครอบครัว และในชุมชนเมื่อสามีไปทำงานในประเทศตะวันออกกลาง.....	62
--	----

บทที่ 5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	178
--	-----

บรรณานุกรม.....	187
-----------------	-----

ภาคผนวก.....	190
--------------	-----

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามอายุของภรรยา.....	25
ตารางที่ 2 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามอายุของสามี.....	26
ตารางที่ 3 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....	27
ตารางที่ 4 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนบุตรในปัจจุบัน.....	28
ตารางที่ 5 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนบุตรที่กำลังศึกษาอยู่.....	29
ตารางที่ 6 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนสมาชิกที่อยู่ในวัยแรงงาน...	30
ตารางที่ 7 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาของสามี.....	31
ตารางที่ 8 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาของภรรยา.....	32
ตารางที่ 9 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพหลักและอาชีพรองของ สามีก่อนไปทำงานในประเทศตะวันออกกลาง.....	34
ตารางที่ 10 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพหลักและอาชีพรองของ สามีในปัจจุบัน.....	35
ตารางที่ 11 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพหลักและอาชีพรองของ ภรรยา ก่อนสามีไปทำงานในประเทศตะวันออกกลาง.....	37
ตารางที่ 12 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพหลักและอาชีพรองของ ภรรยาในปัจจุบัน.....	38
ตารางที่ 13 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพหลักและอาชีพรองของ ภรรยา ก่อนสามีไปทำงานในประเทศตะวันออกกลาง.....	40
ตารางที่ 14 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามรายได้จากอาชีพหลักและ อาชีพรองของภรรยาในปัจจุบัน.....	41
ตารางที่ 15 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามประเทศที่สามีไปทำงาน.....	42
ตารางที่ 16 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่สามีไปทำงาน ในประเทศตะวันออกกลาง.....	44
ตารางที่ 17 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งงานที่สามีทำ ในประเทศตะวันออกกลาง.....	45
ตารางที่ 18 แสดง ร้อยละ ของ ตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนครั้งที่ไปทำงานใน ประเทศตะวันออกกลาง.....	46

ตารางที่ 19	แสดงร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินที่ส่งมาจากต่างประเทศ.....	48
ตารางที่ 20	แสดงร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามผู้มีอำนาจรับเงินที่ส่งมาจากประเทศตะวันออกกลาง.....	49
ตารางที่ 21	แสดงร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามแหล่งเงินทุนที่นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทพานในประเทศตะวันออกกลางครั้งสุดท้าย.....	52
ตารางที่ 22	แสดงร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามจำนวนหนี้สินที่เกิดจากการไปทพานต่างประเทศ.....	53
ตารางที่ 23	แสดงร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามจำนวนหนี้สินอื่น ๆ.....	54
ตารางที่ 24	แสดงร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามจำนวนหนี้สินที่ชำระแล้ว.....	55
ตารางที่ 25	แสดงร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามเงินออมของครัวเรือน.....	56
ตารางที่ 26	แสดงร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการไปทพานในประเทศตะวันออกกลาง.....	60
ตารางที่ 27	แสดงการเปรียบเทียบรายได้รวมทั้งหมดของครัวเรือนในช่วงก่อนสามีไปทพานในต่างประเทศ ช่วงที่สามีทพานอยู่ในต่างประเทศ สามีไปทพานในต่างประเทศ ช่วงที่สามีทพานอยู่ในต่างประเทศ และเมื่อสามีกลับมาแล้วของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว.....	64
ตารางที่ 28	แสดงการเปรียบเทียบจำนวนที่ดินถือครองที่เป็นเจ้าของในช่วงก่อนสามีไปทพานต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศ และเมื่อสามีกลับมาแล้วของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว.....	66
ตารางที่ 29	แสดงการเปรียบเทียบทรัพย์สินเครื่องใช้ในครัวเรือนระหว่างช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ช่วงสามีอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามีกลับมาแล้วของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว.....	71
ตารางที่ 30	แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่มียานพาหนะระหว่างช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ช่วงสามีอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามีกลับมาแล้วของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว.....	76

- ตารางที่ 31 แสดงการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของครัวเรือนต่อเดือนระหว่างช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ช่วงสามีอยู่ต่างประเทศและ เมื่อสามีกลับมาแล้วของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 79
- ตารางที่ 32 แสดงการเปรียบเทียบการใช้จ่ายสำหรับซื้อเสื้อผ้าและ เครื่องแต่งตัวระหว่างช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ช่วงสามีอยู่ต่างประเทศและ เมื่อสามีกลับมาแล้วของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว.. 81
- ตารางที่ 33 แสดงการเปรียบเทียบการพักผ่อนระหว่างช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ และ เมื่อสามีกลับมาแล้วของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 83
- ตารางที่ 34 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยแตกต่างกันในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศและ เมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 85
- ตารางที่ 35 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่มีจำนวนห้องนอนแตกต่างกันในช่วงก่อนสามีไป ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศ และ เมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 87
- ตารางที่ 36 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่มีลักษณะห้องน้ำแตกต่างกันในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศและ เมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 89
- ตารางที่ 37 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่มีเครื่องตกแต่งบ้านแตกต่างกัน ในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศและ เมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 91
- ตารางที่ 38 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่มีลักษณะการรักษาพยาบาลในชั้นแรก เมื่อมีผู้เจ็บป่วยในลักษณะต่าง ๆ ในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศ และ เมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 93

- ตารางที่ 39 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนประชากรที่มีความคิดเกี่ยวกับสภาพ
ความเป็นอยู่ของสมาชิกในครัวเรือนแตกต่างกันในช่วงก่อนสามี
ไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามีกลับมาแล้ว
ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 95
- ตารางที่ 40 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่มีผู้ทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอน
บุตรแตกต่างกันระหว่างช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามี
ทำงานอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ
ไม่กลับ กลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 98
- ตารางที่ 41 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่มีผู้ทำหน้าที่เก็บเงินใน
ครัวเรือนแตกต่างกันในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามี
อยู่ต่างประเทศ และเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ
และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 100
- ตารางที่ 42 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่มีผู้ช่วยทำงานในไร่นา
แตกต่างกัน ในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่าง
ประเทศและเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและ
กลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 103
- ตารางที่ 43 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่มีผู้ที่เป็นตัวแทนสมาชิก
ในครัวเรือนเข้าร่วมประชุมในหมู่บ้านแตกต่างกันในช่วงก่อนสามี
ไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามีกลับมา
แล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 106
- ตารางที่ 44 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่มีผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษา
ของบุตรแตกต่างกันในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่
ต่างประเทศและเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและ
กลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 109
- ตารางที่ 45 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่มีผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย
ในครัวเรือน แตกต่างกันในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามี
อยู่ต่างประเทศและเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และ
กลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 111

- ตารางที่ 46 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่มีผู้ตัดสินใจในการซื้ออุปกรณ์การเกษตรแตกต่างกันในช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 113
- ตารางที่ 47 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่สมาชิกในครัวเรือนให้การยอมรับการตัดสินใจของภรรยาแตกต่างกันในช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศ และเมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 116
- ตารางที่ 48 แสดงการเปรียบเทียบแหล่งที่ได้รับข่าวสารในช่วงก่อนสามปีไปทำงานในต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 119
- ตารางที่ 49 แสดงการเปรียบเทียบการชมโทรทัศน์ในช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศ และเมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 121
- ตารางที่ 50 การแสดง เปรียบเทียบรายการโทรทัศน์ที่ชมบ่อยที่สุด ระหว่างช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีทำงานอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว.. 123
- ตารางที่ 51 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างในการฟังวิทยุ ระหว่างช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศ และเมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 125
- ตารางที่ 52 แสดงการเปรียบเทียบรายการวิทยุที่ชอบฟังมากที่สุด ระหว่างช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศ และเมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 127
- ตารางที่ 53 แสดงการเปรียบเทียบการอ่านหนังสือพิมพ์ในช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 130
- ตารางที่ 54 แสดงการเปรียบเทียบบทความในหนังสือพิมพ์ที่ชอบอ่านในช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 132

ตารางที่ 55	แสดงการเปรียบเทียบการสมาคมกับเพื่อนบ้าน ในช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศและ เมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่มีสามปีกลับมาแล้ว.....	55
ตารางที่ 56	แสดงการเปรียบเทียบระดับการศึกษาชั้นสูงสุดของบุตรที่ต้องการให้บุตรเรียนจบ ในช่วงก่อนสามปีไปทำงานต่างประเทศระหว่างสามปีทำงานอยู่ต่างประเทศ และ เมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามปีกลับมาแล้ว.....	137
ตารางที่ 57	แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับความสำคัญในการศึกษาของบุตรในช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศและ เมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามปีกลับมาแล้ว.....	139
ตารางที่ 58	แสดงการเปรียบเทียบการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการขยาย บทที่ชั้นเรียนของโรงเรียนในหมู่บ้านในช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศและ เมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับ และกลุ่มที่สามปีกลับมาแล้ว.....	141
ตารางที่ 59	แสดงการเปรียบเทียบการให้ความช่วยเหลือโรงเรียนในหมู่บ้าน ในช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศและ เมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามปีกลับมาแล้ว.....	144
ตารางที่ 60	แสดงการเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการใช้จ่ายในการศึกษาของบุตร ในช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศและ เมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามปีกลับมาแล้ว..	147
ตารางที่ 61	แสดงการเปรียบเทียบการทบทวนสุขภาพบุตรในช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศ และ เมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามปีกลับมาแล้ว.....	150
ตารางที่ 62	แสดงการเปรียบเทียบการให้ความช่วยเหลือวัดในชุมชน ช่วงก่อนสามปีไปต่างประเทศ ระหว่างสามปีอยู่ต่างประเทศและ เมื่อสามปีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามปีกลับมาแล้ว.....	153

- ตารางที่ 63 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนเงินที่บริจาคช่วยเหลือกิจกรรมทางศาสนา ในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศ และเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 155
- ตารางที่ 64 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อพุทธศาสนา ระหว่างช่วงก่อนสามีไปทำงานต่างประเทศ ช่วงที่สามีทำงานอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 157
- ตารางที่ 65 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติของชุมชนต่อสมาชิกในครัวเรือน ในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 161
- ตารางที่ 66 แสดงการเปรียบเทียบการให้ความช่วยเหลือกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน ในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว.. 163
- ตารางที่ 67 แสดงการเปรียบเทียบการเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 166
- ตารางที่ 68 แสดงการเปรียบเทียบความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 168
- ตารางที่ 69 แสดงการเปรียบเทียบการแสดงความคิดเห็นระหว่างเข้าร่วมกิจกรรมในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศ และเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 170
- ตารางที่ 70 แสดงการเปรียบเทียบปฏิกิริยาของสมาชิกในกลุ่มต่อการแสดงความคิดเห็นในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศ และเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว..... 172

ตารางที่ 71	แสดงการเปรียบเทียบการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเป็นผู้นำของสตรีในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศและเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว.....	175
ตารางที่ 72	แสดงการเปรียบเทียบการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของตัวเองในการเป็นผู้นำกลุ่มในช่วงก่อนสามีไปต่างประเทศ ระหว่างสามีอยู่ต่างประเทศ และเมื่อสามีกลับมาแล้ว ของกลุ่มที่สามียังไม่กลับและกลุ่มที่สามีกลับมาแล้ว.....	176
ตารางที่ 73	แสดงการจัดส่งคนงานไปทำงานต่างประเทศโดยผ่านกรมแรงงาน จาแนกเป็นประเทศ ปี 2529 (มกราคม-ธันวาคม 2529).....	191
ตารางที่ 74	แสดงจำนวนคนไทยที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศโดยผ่านกรมแรงงานจาแนกเป็นรายประเทศ ปี 2528.....	193
ตารางที่ 75	แสดงรายได้ที่คนไทยในต่างประเทศส่งกลับประเทศไทย โดยผ่านระบบธนาคาร จาแนกเป็นรายประเทศ ปี พ.ศ. 2519-2528.....	195
ตารางที่ 76	แสดงสถิติจำนวนคนงานที่ไปทำงานประเทศตะวันออกกลางและผู้ไปทำงานประเทศตะวันออกกลางและกลับมาแล้วปี 2529.....	197
ตารางที่ 77	แสดงสถิติแสดงจำนวนคนงานไทยในเขตจังหวัดชัยภูมิที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศ ปี 2530.....	198
ตารางที่ 78	แสดงสถิติผู้ไปทำงานต่างประเทศและผู้ไปทำงานต่างประเทศและเดินทางกลับมาแล้ว อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ปี 2530.....	199

สารบัญภาพ

แผนที่ที่		หน้า
1	แผนที่อำเภอภูเขา จังหวัดชัยภูมิ.....	7
2	แผนที่สังเขป ตำบลโอด อำเภอภูเขา จังหวัดชัยภูมิ.....	8
3	แผนที่ตำบลหนองคอนไทย อำเภอภูเขา จังหวัดชัยภูมิ.....	9

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย